

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét
illető czikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr; bélyeghetek minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler
(Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-
vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlö-
nyének

V-ik évfolyama IV-ik évnegyedére.

**Előfizetési díj: okt.—decz. év-
negyedre 1 frt 50 kr. o. é.**

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utal-
vánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalá-
nak Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Felhívás.

A m.-vásárhelyi jogász-egylet f. évi october
30-án vagy is jövő csütörtökön délután 4
órákor a kir. tábla szokott helyiségében rendes
ülést fog tartani. Ez alkalomnál napi rendben le-
end a közjegyző s jegyzői díjakról szóló tör-
vényjavaslatokra a deb. czeni ügyvédi egylet
által megküldött észrevételek fölött a 2-ik szak-
osztály által tett véleményes határozat tárgya-
lásának tovább folytatása. Előadó kir. táblai
p. bíró Illyés Károly ur.

Tekintettel szönyegen lévő tárgy fontossá-
gára — fölkéretnek az összes t. egyleti tagok e
gyülésen leendő szives megjelenésére.

M.-Vásárhelyt, 1873. october 25.

Br. Apór Károly,
jogász. egyleti elnök.
Kuti Albert
h. titkár.

Maros-Vásárhely, október 24.

Valmint hirlapok, ugy hiteles magántudósi-
tások által egy rémhír jött forgalomba városun-
kat és széköket illetőleg, — mely ha valósulna,
nem kevesebb jönne kérdésbe, mint városunk
polgárainak és lakóinak megélhetése, a kereske-
dés és virágzásnak indult iparunknak megölése,
szóval azon kilátás, — hogy városunk elszegé-
nyítettén, megnépetlenítettén, házaink üresekké,
— utcáink kaszálökká változzanak át.

Ezen hir a nagyméltóságú m. kir. ministe-
riumnak azon ő felsége a király eleibe jóváha-
gyás végett felterjesztett — az erdélyrészi ható-
ságoknak 8 megyére leendő kikerekítési terveze-
tében találja alapját, — melyszerint Maros-Vá-
sárhely sz. k. város és nemes Marosszék, — Ud-
varhelyszék megyébe beosztván, — a város ön-
állását, önkormányzatát, követválasztási jogát, s
mindazon kiváltságait, melyeket tejedelmek és ki-
rályai iránt tanusított hűségéért és fontos szol-
gálataiért nyert, — egy pennahúzással el fogja
vesztetni, — s mindazon vívmányok és szolgálá-
tok eredményéről, — melyeket századokon át az
emberiségnek, a közmivelődésnek, polgárisodás-

nak, művészet-, tudománynak hozott, le kell mon-
dania, s egy nagy faluvá kellene lennie.

Belátjuk mi azt, hogy a jól- és olesó kor-
mányzás egyik főtenyezője a helyesen kikereki-
tett közigazgatási területekben rejlik, — mely te-
rülettel, össze kell vágniok a törvénykezés-, pénz-
ügykezelés- s más területeknek is, — és ezen ki-
kerekítés eszközlése ellen nincs is kifogásunk, — de
igen is van azon mód ellen, — mely topographiai
fekvést, népességi arányt, — a népesség társa-
dalmi és politicai fejlettségét, — a város historiai
és jelen mivelődési állapotát mivelődési eszközei,
tanodái-, intézetei magas foku állását, stb. te-
kintetbe nem véve 8 megyét szándékol létesíteni
ott, hol 9 megyére, s a sz. kir. városok önállá-
sára van szükség.

Nem akarjuk most vitatni, miért kellessen
városunknak mindazon jogait, melyeket Rákóczi,
Bocskai, Bethlen Gábor fejedelmektől, Mátyás ki-
rálytól nyert, egyszerre áldozatul hozni, — s azt
kérdeni, hogy ha ezer éves állami életünkben a
közhazának, mint sz. kir. város, jók voltunk, s
helyünket a haza érdekében betöltöttük, — mit
vétettünk a haza, a király ellen, hogy most min-
denünktől, a mi szent volt, mindenünktől, a mi
századok által szentesített jogban gyökerezik, meg-
fosztassunk, — hanem tisztelettel bátorkodunk fi-
gyelmeztetni a magas kir. kormányt, hogy az er-
délyi részeket nem 8, hanem 9 megyébe és 4
5 királyi városba aként lelet arrondirozni, hogy
a valóban kívánt czéleléretk, — mig a jelenlegi
8 megyés terv a czéltől nagyon messze vezet, sőt
oly viszonyokat is idézne elé melyek az eddgi
helyhatósági viszonyokat i felülmulnák gyakor-
latiatlanság és kezelhtési tkintetben.

Ez állításunkat földarosszal és statistikai
adatokkal kezünkben, kézek vagyunk bebizo-
nyítani.

B. P.

Észrevételek telekkönyvi intézményünk felet.

(Folyt. é vége.)

Még kevésbé igényelhe tulajdonjogot a tényleges
birlaló egy harmadik telekknyvi szerző ellen, meny-
nyiben a szerzőnek jogai megdése tekintetéből elegendő
egyszerűen az ált. polg. törvény 440. 441. §-aira hi-
vatkozni.

Az új tulajdonos ellen ég azt sem lehet fölhozni
hogy talán roszhiszemű szerz mintán tudomása volt ar-
ról, hogy a dolgot tulajdoniúszemmel más — és nem
az elárusító birlalta, mert őzt mondja, hogy tulajdon-
jogot a 425., 431. §-ok szerz az ingatlanra csupán te-
lekkönyvi átadás ad, hogy 1053. §. a alapján a tu-
lajdonjog még mindig az eltelekkönyvi tulajdonost il-
letvén, s a vásárszerződés α átadás által emelkedvén
érvényre, a tulajdon a teleknyvezett személytől meg-
szerezni annál inkább lehetes volt, minthogy a szer-
zési ügylet megkötését egy jesülésbe ment korábbi el-
árusítási jogcselekmény, m az elárusítónak — alanyi
értelemben vett elárusítási lességét megszüntette volna
— érvényesen nem akadálytát.

Előadottakból nyilvánó, miszerint a mi nyilván-
könyveink a kitüntetett tulajjogra vonatkozólag, külö-

nösön egy harmadikkal szemben, teljesen bizonyitanak, —
hogy a szerzőt az iránt, ha telekkönyvileg kitüntetett tu-
lajdonjogot szerzett, hogy azt élvezhesse — biztosítják is,
s hogy így a nyilvánkönyvek valóságos telekkönyvek és
pedig annyival inkább, minthogy a telek. rendt. 150. s
az oszt. polg. törv.-könyv 1467. §-a csupán az esetre
irányadó, ha a tulajdonjog egyedül elbirtoklás czimén vé-
delmeztethetik a bejegyzett tulajdonos által.

Igaz ugyan, hogy a telek. rendt. 150. §-a nem
mondja ezt ki, sőt ellenkezőleg azt rendeli, hogy oly ke-
resetek, melyeknek czélzata egy, a perfeljegyzés előtt nyil-
vankönyvi jogokat nyert harmadik személy kárára szol-
gálna, a harmadik személy jognyerésének időpontjától
számított 3 év alatt az ellen is indítandók, s hogy e nél-
kül is, de csak azon esetben mondathatik ki az ezáltal
nyert bekebelezés kitörlése itéletileg, ha a bekebelezést
nyerő, a bekebelezés érvényessége tekintetében jó-
hiszmben nem volt.

Ámde, ha ezen §-ban kijelentett elvet magyarázó-
s a jog bírlásánál a bírót kötelező anyagi törvényszabá-
lyokat vizsgáljuk, meg kell győződünk arról, miszerint
egy telekkönyvi jogot nem szerző ellenében még a két-
szeres elárusítás esetében is, a telekkönyvi jogot nyert
védelmezi a törvény; hogy a telekkönyvi jogot nyert jo-
gának semmiségét, különösön — ha ez talán nem ingye-
nes czimen alapszik, a bíró ki nem mondhatja, (oszt. polg.
törv.-könyv 440. §.) hogy az esetre is, ha a telekkönyvi
szerző tudomással bírna az előző eladási szerződésről,
minthogy az elárusítás átadás nélkül nem tekinthető tel-
jesülésre emelkedettnek, minthogy a dolog átadásáig az el-
adó tartja meg a tulajdonjogot, melynek pedig az elárú-
sítás joga kiegészítő részét képezi — a szerző nem volna
olyannak vélelmezhető, ki az általa nyert bekebelezést ala-
posan érvénytelennek tartotta vagy tarthatta volna.

Ennélfogva ezen §-nak, a szerződés alapján nyert
tulajdoni jogokra vonatkozólag gyakorlati értelme nincs
is, s az csupán azon esetekre vonatkozhatik, melyekben
a telekkönyvileg kitüntetett tulajdonjog csak is az elbir-
toklás czimével védelmeztethetik.

Azon kifejezés alatt pedig, hogy itéletileg azon be-
kebelezés kitörlése, melyet a szerző érvénytelennek tartott,
elrendelhető, nem az értendő, mintha a telekkönyven ki-
vülig történt szerződési előzmények ismerete a szerzett
telekkönyvi jog kitörlését eredményezhetné; hanem az,
hogy ha például a szerző meg volt arról győződve, hogy
az eladó elárusítási személyi képességgel nem bír, s tőle
még is vásárolt — szerzett; ha oly ügyletek alapján sze-
reztetnék a t.-könyvi jog, minők például a nem teljes
koruak, elmebetegok, bíróság tékozlóknak nyilvánítottak,
csőd alatt állókkal kötött, s jogátruházást tárgyazó üg-
yletek, melyek személyi képesség hiánya folytán megköt-
hetők nem lettek volna, ez esetben, minthogy a jogszer-
zés alapját képező ügylet eredetileg, s a jogszerző előtt
is tudvalevőleg érvénytelen, az arra alapított jogszerzés
— illetve bekebelezés érvénytelennek, s kitörlendőnek mon-
dathatik ki a bíró által.

Világos tehát innen az, hogy tulajdonjog kit ille-
tőségéről, különösön egy harmadikkal szemben a telek-
könyv kezeskedvén, az új szerző azon kifogás alapján, hogy
a nyilvánkönyvi állás valótlán volt, egy be nem jegyzett
jogigénylő által meg nem támadható, hanem igen is meg-
támadható azon okból, hogy az, kitől szerzett, személyi
képességgel nem birt, ha e körülmény a szerző előtt is-
meretes volt — vagy lehetett.

Mi végül azon állításunkat illeti, hogy nyilván-
könyveink teljes hitelkönyvi tulajdonsággal bírnak; hogy
azok a nyert zálogjogot teljesen biztosítják — talán
túzetesebben tárgyalunk nem is szükséges, elég arra hi-
vatkozunk, miként nem ismerünk egyetlen szabályt sem,
mely az ellenkezőt bizonyítaná, vagy legalább elfogadható
okot adna az ellenkező nézet vitatására.

Fentebb előadottakból láthatni, hogy az 1855. decz.
15-én kelt rendelettel behozott nyilvánkönyvek, ellenke-

zöleg — mint némelyek vitatják, a szó valódi értelmében vett hitelkönyvek, hogy az ezen fogalommal összekötött minden kellekkel birnak, hogy a szerződők tényei csak is az esetben tekinthetők bevégezett jogi cselekményeknek, ha a nyilvankönyvi tulajdonokra vonatkozó jogszervi s átváltoztatási ügyletek hiteltelekkönyvileg ki lettek tün-tetve; végül, hogy ez intézmény meghonosítása által oly elvi reformok lettek behozva, melyeket tüzetesen tanulmányoznunk szükséges, ha a nyilvankönyvekre vonatkozó jogügyeket alaposan vezetni, vagy elbírálni óhajtjuk.

Nem mellőzhetjük azonban itt főlemlitendőnek azon nagy horderejű hiányt, melyben nyilvankönyveink szenvednek.

Ezen hiány abból áll, hogy a birtokállási lap, a birtokrészletek telekkönyvileg bejegyzett minőségének s térmértékének valóságáról nem kezeskedik, holott, hogy nyilvankönyveink a telekkönyvek tárgyi fogalmának megfelelőjenek, erre okvetlen szükség volna, a mennyiben bár a betétből teljes biztossággal megtudhatjuk ugyan, hogy van tulajdon — s ennek tulajdonosa kicsoda?, de nem tudhatván meg a birtok miségét s térmértékét ugyanazon bizonyossággal, helyes okunk nyilik a bizalmatlankodásra.

Mind addig tehát, míg a birtokállási lap, a tulajdon misége és miségéről nem kezeskedik, mint tőténik például Szászországban, hol a birtokállási lap, a catasteri, munkálatok nyomán eszközöltetett — a nyilvankönyveink iránti hitel nem lehet teljes, s így a hitelek könyvek felállításával czélzott eredmény nem lesz teljesen elérve, mind az egyesek, mind pedig az állam jelentékeny hátrányára.

Ugyanezért nagyon is kívánatos volna, hogy a törvényhozás sürgősen intézkedjék az iránt is, miszerint az ingatlanok mi- s mennyisége teljes alapossággal jegyez-tethetvén be a birtokállási lapra, a telekkönyvi rend. 51. §-ának utolsó pontja, — mely a joggal várható előnyös eredményektől megfoszt bennünket, mentől előbb eltöröl-tessék.

Indítvány

Maros-Vásárhely szabad kir. város képviselő bizottsága előtt.

Tekintve, hogy a megyék új felosztása tárgyában a főméltóság magyar kir. ministerium által az országgyűlés elé terjesztendő törvényjavaslat tervéről, a pesti hírlapok biztos értesülések alapján oly közléseket tettek közzé, melyek szerint Erdély csak 8 megyére osztatnék, — s Maros-szék Udvarhelymegyéhez osztatván, Maros-Vásárhely megszűnne egy megye székhelye lenni, mi által a nagyobb

közigazgatási és törvénykezési közegek eltávolításával meg is szűnne a nagy kiterjedésű és népes vidéknek gyűpontja lenni, és így nemcsak városunk, hanem Maros-szék és a vidék életér-dekeiben a legérzékenyebben megsértenék. Mintán egy Marosmegye alkotását, — melylyel együtt Erdélyben 9 megye létesülne — nemcsak ezen vidék magánérdekei, — de országos és nemzetiségi fontos érdekek követelik — ezen városra nézve pedig életkérdés — s ezért a városi tisztelt bizottságnak e tárgyban erőlyesen fellépni kötelessége — ezenel indítványozom:

1-ször. Nevezzen ki a képviselő-testület egy 5 tagu bizottságot, mely mind a vidéki, mind az országos érdekek és viszonyok tekintetbevételével az általam kidolgozott és alaposan indokolt tervet vizsgálja meg, miként lehetne egy Marosmegyét — a többi megyék hátránya nélkül maros-vásárhelyi központtal czélyszerűen kiállítani, s jelesen, mely helységekből nemcsak a száraz statistikai és közrajz, hanem a gyakorlati, észszerű és minden országos követelményeknek megfelelni kívánó szempontokból.

2-or. A megállítandó terv indokolt felirat mellett terjesztessék fel a magyar kir. ministeriumhoz és a közelebbiről összegyűlendő országgyűléshez azon alázatos kére-ssel, hogy maros-vásárhelyi központtal egy Marosmegyének alkotását pártolni, s azt a törvényjavaslatban felvenni méltóztatassék.

3 szor. Nevezzen — vagy inkább kérjen — fel a képviselőtestület két vagy három betolyásos, független — és a tárgy iránt érdekelt, lelkesedő személyből álló küldöttséget, mely a feliratokat személyesen benyújtva mindent az óhajtott siker eszközésére elkövessen.

4-szer. Mindazon törvényhatóságok, melyeket az e tárgyban működő bizottmány kijelölni fog a feliratok és a terv közlése mellett annak pártolására atyafiságos átiratban kéressenek fel.

Maros-Vásárhely, 1873. october 23-án.

Zarándi Knöpfler Vilmos.

Vidékek.

Pogacs, 1873. okt. 19.

Tisztelt szerkesztő ur!

Alig csalódom, ha állítom, hogy vidékünk egyike hazánk azon vidékeinek, melyről hivatalos körökön kívül alig tudnak többet, hogy az egy unalmas feneketlen sártenger közönséges esőzés idején is; hogy földje jól, rosszul, mivelve kukuriczt terem, népe sárkunyhóban málét majszolva él, illetőleg tengődik. Ezenkívül anyagi és szellemi, gazdasági, társadalmi, közegészségi ügyeinkről alig tudhat valaki valamit. — Éppen azért, ha remélhetem, hogy lapjának azon hasábjá, mely felé jelen soraim törekednek nem lesz életre valóbb dolgokkal betöltve, eljövők koronként levelemmel megismertetni magunkat.

közetek átvésésének. Vagy egészen véső alaku — vagy pedig horgok és fogakkal ellátott aczéleszközöket szoktak használni; ezeket főlemelik és azután ráejtik a közetekre, hogy így lassankét a kuttér kívánt szélességének megfelelőleg kiporladának, — amazokat pedig folytonosan forgatják, hogy brek lyuk álljon elő, s innen ered a furás kifejezése. A megporladott közetet kanál segítségével veszik ki, egy hegeralaku csővel, melynek alján befelé nyiló szelep van. Ha a kanalat letaszítják, a szelep megnyilik s a nyíláson beitolhat a furlyukban rendesen meglévő szívargó víztől pépé vált kő-, fővény- és porréteg. Ha a kanalat felhuzik, a belétolult tömeg nyomása lezárja a csaptatót, s vele együtt jó fel.

És már most térjünk át az artézi kutak vizére, s főleg azon kérdésre: hogy ipótólják-e ezek valósággal a természetes forrásokat? E kérdésre általánosan nem lehet felelni. Közülök sok ép olyó vizet ad, mint a természetes forrás, de soknak vize, szint magas hőmérséklete, részint alkatrészeinél fogva, emíható. Tudva van ugyan is, hogy a mérséklet a föld lsőjében a mélységgel együtt növekedik, és pedig minden 10 lábnyira körülbelől 1°-kal. A föld felsőbb rétegeiben — a mint ezt, ha csak egy pinczébe megyünk is be, minnapp tapasztalhatjuk — a mérséklet legfelsőbb és legabb foka közt lévő különbség csakhamar elenyészik; v, hogy nálunk 60—80 láb mélységben egész év folytanáltozatlan marad és egyenlő a föld felülete évi középértékéhez. Innen kezdve mélyebben mind növekedik. Maarsország nagy részének 8° évi középértékű van. Tet azon artézi kutnak, mely 1080 láb mély, alján 8° 10° = 18° állandó mérsékletűnek kell lennie, s vizük ugyanily melegnek, következőleg ihatatlannak. És minden mélyebb artézi kutnak rossz ivóvize van. Mától tekintve, az artézi kutak vize gyakran oly nagy ntékben tartalmaz ásvány alkatrészeket, névszerint met, gypset, sót, hogy e miatt sem lehet italra vagyózásra használni. — Ha tehát ivóvizet akarunk nyerni ezt artézi kuttal akarjuk elérni, vállalatunk sikeresak nagyon kétséges le-

A természet tenyésztése már nyugalomra készül, de a csapások és szenvedések, melyek hazánk más vidékeivel együtt nekünk is annyi fájdalmat okoztak, még nem szűntek meg. Először rohamosan jött a roncsoló toroklób, mely, míg megyénk közigazgatási hatósága értesülve, intézkedhetett volna, egymásra vitte áldozatait; ez be sem végezve adáz munkáját, jött a cholera, mely mindnyájunk munka- és életkedvét vevé el, midőn itt egy jó barát, amott egy jó munkás, polgár veszélyes nyögését hallatá. Azonban hála és tisztelet, egyfelől megyénk felsőbb közigazgatóságának, ama tapintatos rögtöni intézkedéséért, melylyel vidékünk közelebb eső községeibe egy erőlyesen működő, a közbecsülést kivívott orvost küldött ki, ki anép babonás előítéletével megküzdve, e válságos napokban egészségének és életének kockáztatásával, nem tekintve az időt és körülményeket, meg nem különböztetve az egyéneket, ha a betegség tudomására esett, gyakran minden felszólítás nélkül, a kunyhókban ugy, mint a tehetesebbeknél, egyenlő részvétellel megjelenve, erejétől ki-telhetőleg működött hivatása terén. Ezen erőlynek, fáradhatatlanságnak tulajdoníthatjuk, hogy bár csaknem minden háznál előfordult az ismeretes betegségek valamelyik neme, míg a szomszéd Szt.-Péter és más községekben százával esett az áldozat, addig nálunk és az ide-tartozó községekben aránylag és viszonyítva kevés eset merült fel.

Hiszem, hogy orvosunk ezen közveszély idején tanusított buzgalmát nem fogja méltányolatlan hagyni a hatóság sem, de ugy hiszem sokaknak nevében teszek kedves kötelességet, midőn itt e helyen, nyilvánosan orvos t. Herbeth Károly urnak jelenben is igénybevett fáradozásaiért hálás köszönetünket és elismerésünket nyil-vánítom.

Szombathalvi Győző.

Mi hír külföldön?

— Franciaországban egyáltalán a restan-tatiót többé alig tartják kétségesnek. A legitimisták pedig egészen bizonyosnak tekintik győzelmüket. Visió-jukban már látják: mint vonul V. Henrik az elyei mezőn fehér lovan, az Orleans hercegek kíséretében. Bizonyosnak tartják, hogy a kormány kamarai többség bizottsága s a köztársaság elnöke között teljes egyetértés jött létre. Szerintük, tehát az összegyűlendő kamara mindjárt kezdetben, ki fogja jelenteni, hogy Franciaország visszaállítja az örökös monarchiát. Azonban még a visszaállítás sem épén bizonyos. Mielőtt ez meg történhetné, meg kell nyerni előbb a napoleonistákat; azután csökkenteni a republikánosok szavazatát s még ekkor is kétesnek marad a törvényhozás keblében megkísértendő államesiny. Tegyük fel, hogy sikerülni fog, quid tune?

het. Ha ellenben más célra akarjuk azok vizét használni, pl. folyóvízül, ugy majdnem mindenütt megtalálhatjuk azt, feltéve, hogy nem irtóznak nagyobb mélységekre befurni s a furási helyet sem ugy választjuk, hogy földtani okokból ne várassunk sikert vállalatunkból. De továbbá azon melet is, melyet az artézi kutak vize a föld bennsőjének melegéből fölhoz, s mely igen sok esetben egyedüli hasznunk, sokféleképpen fölhasználták már. Fölhasználták gyárak hevítésére, a mennyiben azok szobáin görbe csaváros csövekben vezették át, — rávezették tálben a malomkerekekre s ez által fölolvastatták a rájuk fagyott jeget. Sőt a tudomány történetében igen jó nevű férfiak az iránt is tettek már javaslatot, hogy nagyon széles és mély artézi kutakat kellene ásni, s így föl lehetne használni a föld felszínén a mélység melegét. Ámde jelen viszonyaink közt, ezen melegítés vagy fűtés sokkal többbe kerülne, mint az, melyet szokott tüzelő anyagaink által elérhetünk, és aztán az is megnyugtatónkra szolgálhat, hogy ezen meleg nem megy kárba, s ha majd csakugyan szükségünk lesz rá fölhozhadjuk.

Hogy mennyire van igazolva azon nézet, miszerint a föld alatt mindenütt viz van, a felől az utolsó két évtized bő bizonyítékokat hozott. A Sahara szélein ugyanis francia mérnökök a legszerencsésebb sikerrel furtak artézi kutakat, s ezek közül egyik csak 60 meter vagyis 181 lábnyi mélységű, s mégis több vizet ad, mint a fönnemlített grenelle-i kut. Az első szerencsés kezdeményezés folytán 1855 után e száraz sivatagnak még több más helyein is tettek ily furásokat és e vállalatokat mind a lehető legjobb siker koronázta, ugy, hogy jelenleg oly gazdagon buzognak föl a föld alól e mesterséges források, miszerint naponként összesen mintegy 50000 köböl vizet adnak. 150000 pálmafa díszlik most oly helyeken, hol az előtt soha még egy árva fűszálse tudott életre vergődni minden kut egy—egy kis oáz képezésére adott alkalmat, az élet országának kiterjedésére a halott izzó homoktengeren.

TÁRCSA.

Az ivóvizről.

(Vége.)

A grenelle-inél még nagyobbyszerű volt a Passy nevű elővárosban tett munkálat, melynek az volt célja, hogy oly artézi kutat furjanak, a mely az egész boulognei erdőt vízesésekkel és tavakkal diszító angol kertté átvarázsolni képes legyen. Kind — a földfurási munkálatokban kitűnő német mérnök — vállalkozott itt oly kút furására, melynek szélessége 3 láb átmérőjű, vízmennyisége naponként 6500 köböl, azaz: minutánként mintegy 56 veder legyen, — s ezen munkának egy év alatt készen kellett lennie. E munka ugyan sokkal gyorsabban haladt, mint a grenelle-i, s erre nem kis befolyással voltak a grenelle-i vállalat óta sokképpen javított eszközök, s különösen Kindnek fáradhatlan tevékenysége, — de mégis tovább tartott, mint hitték. Itt is, mint minden nagyobb vállalatnál szokott lenni, ismétlődtek a közönség gúnyjai, s nem maradt ki a vállalkozók kedvesztése sem. Föl akartak hagyni vele, tulajdonképp abba is hagyták volt egyszer, s csakis a császár személyes érdeklődése által, ki kabinetpénztárából utalványozott pénzt a továbbfolytatásra, juthatott a vállalat szerencsés sikerhez. Ezen új kuttal is ismétlődött azon más helyeken is az artézi kutakra nézve többször előfordult eset, hogy a réginek vizét megapasztotta. A grenelle-i kut vízmennyisége ugyanis a perczenkénti 10 vederről 7-re apadott le, mi a két kut földalatti víztömegének összefüggését mutatja.

Ezen ismertetésben, igen természetesen, nem bocsátkozhatunk a földalatti víztömegek fennjelzett megnyitása technikai oldalának kifejtésébe, — csakis annyit jegyzünk meg, hogy a „furás“ kifejezése nem elég pontosan jelzi a behatolás módját. Helyesebben nevezhetnők ezt a

Valjon feltehető-e, hogy az örökösnek nevezett monarchia olyan is lesz? Alig, tudjuk mily elemekre kell szükségképen támaszkodni az új monarchiának. Ha ezeket ki nem elégíti: meggyengül uralma; ha kielégíti tarthatlanná válik. Ugyanis: Chambord gróf uralma egyedül a katonaság védelmére alkalmas, ultramontanizmuson alapulhat; ez alap ellen pedig harcra kél nem csak Franciaország egész multikinszenvedése; de hallatni fogja Európa civilizációja is tiltakozó szavát, mint visszalépés ellen, a folytonos haladás útján. Ezért tartjuk mi az örökös monarchiát Franciaországban nagyon is ideiglenesnek.

M.-Vásárhelytt, 1873. október 12.

(Folytatás.)

Azok mind csak polgári iskolák, de nem egyszeres-mind előkészületi iskolák is. Tudniillik, a polgári iskola egészen külön van választva az elemi iskolától. Az elemi oktatás rendszeren a felekezetekre van hagyva. Nem értve ide az olyan helyiségeket, a hol vagy a kórház állít fel és tart fenn elemi iskolát, vagy egyéb iskola nem lévén, a község maga állít fel elemi iskolát; hanem értve éppen az olyan helyiségeket, hol még más felsőbb tanodák is léteznek. Az ilyen helyeken és ezek városokban vannak — arra bizzuk a növendéket, hogy az elemi ismereteket szerezzék meg magának a felekezeti iskolákban, s miután onnan 4 elemosztályról bizonyítványt képes felmutatni, bevesszük a polgári iskolába.

S mi következik ebből? Felelet az, hogy a felekezeti iskolákban meglehetősen drága levén a tanítás, a szegény polgár ember nem képes gyermekének benne az elemi oktatást megszerezni, nekünk nem lévén elemi iskolánk, a polgári iskolába nem vehetjük fel, s a szegény polgár ember kénytelen elnézni, hogy a sok iskola mellett gyermeke minden oktatás nélkül nőjön fel.

Sőt, hogyha valahogy megszerzi is a szegény polgár ember gyermekének az elemi oktatást, az nagyobb részint igen sokszor oly hiányos — tisztelet a kivételeknek, — hogy midőn a polgári iskolába fel adja, gyermeke 4 évi taníttatás után alig tud, igen rosszul, olvasni. S ha abból találjuk kérdezni, a mit neki már a mult években kell vala tudnia, rendszeren azt a feleletet kapjuk, hogy azt nem tanultam. Most már a növendék fel van véve a polgári iskolába minden alap nélkül, és itt vagy haladni nem tud, vagy a tanítónak kell az elemi tárgyakra tanítani kitűzött pensuma rovására. Mig ellenben a polgári iskolákhoz elemi osztályok is lennének csatolva, a szegény polgár beszélni tudó gyermekét ide beadná, itt egyöntetűleg vezetve, nem lépnék az élet sik tengerére úgy ki, mint a ki még hazáját sem ismeri, s midőn a szomszéd faluba járt, már látta a világ végét. Ime tisztelt olvasó közönség, ezért dicsértem én meg a bécsi polgári iskolákat, hogy ott gondoskodva van mind két nembeli növendékek oktatásáról, és polgári iskoláik úgy vannak berendezve, hogy a mindkét nembeli növendék már a legelső oktatáson elkezdve, fokozatosan és egyöntetűleg vezetettik egész addig, mig tanulmányait eredménynyel bevégezte. Én ezen összehasonlítást kitérőleg tapasztalatom után tettem azon hiedelemben, hogy mind azok, kik polgári iskoláknál működnek, azon állításomat, hogy a polgári iskolákhoz vajmi szükségesekek lennének az elemi iskolák, és mennyire szükséges lenne a polgári finiskolák mellett a polgári leányiskolákat is láthatni, teljesen pártjára fognak szavazni.

Tekintetbe véve most már az egész osztrák birodalomban a népnevelési ügyet, elhallgatva a felsőbb tudományos intézeteket, látva az újabb korban az iskola reformokat, és a nállanál oktatási tekintetben sokkal előbb álló külföld után való igyekezetet; az osztrák népnevelési ügyet egy általában nem mondhatjuk hanyatlónak, de sőt igen nagyon is előtörőnek.

Nézzük meg csak a világtárlati tanszer kiállításukat; arról fogunk meggyőződni, hogy az egész világhiállításban a leggazdagabb.

Tekintve akár a népiskolai — polgári és ipartanodai kiállítást, akár a real-gymnásiumi kiállítást, akár végre a felsőbb tanintézeti kiállításokat; bizony itt mindenütt arról győződöttünk meg, hogy az osztrák birodalomban a nép minden rétegében, a maga kívánalmainak megfelelő oktatásáról van gondoskodva kellőleg.

Nem sorolom elő a kiállítási csoportokat külön-külön, mert bizony az igen sok időbe kerülne. Sem pedig az egyes csoportokról való bírálattal nem foglalkozom, mivel azt már ugyanis sokan megtették előttem; hanem annyit bátor vagyok hangsúlyozni, hogy az osztrák tanügy kiállításnak nagyszerűségét megadhatja az irigység is. Hogy minden iskolájok azzal a butorral lenne beállítva, a mit a kiállításon látni lehet, s tanszerekkel úgy — és azokkal lennének felszerelve, mint a hogy és a

melyek ott láthatók voltak; azt ők maguk sem hitetik el magukkal, annyival kevésbé velünk. Hanem hogy ők közelebb vannak a mivelt külföldhöz, és hogy ők tanügy tekintetében is közelebb állanak hozzájuk, mint mi, azt a világtárlaton nyert dicséretes tanügy kiállításunk mellett is nem szégyen bevallanunk. Én részemről a gazdag osztrák tanügy kiállítást nem hogy megrónám és gyanúsítnám azzal, hogy az talán csak in idea létezik, mint némelyek állítják; de sőt teljes örömmöm volt abban, hogy kedves hazám legközelebbi szomszédságában ilyen tanügyi kiállítást láthattam, a milyen az osztrák tanügy kiállítása volt. Mert ha a kiállítási fény egy kissé talán túl ragyogta is a jelenlegi valóságot; annak a jövőre nézve bizonyosan meg lesz a maga üdvös eredménye abban, hogy a még létező hiányok az itt látottakból gyorsan ki fognak egyenlítettetni. És itt azt is tekintetbe kell vennünk, hogy az osztrák tanügy is éppen most van átalakulási stadiumában, mint a miénk, főleg a népnevelési tanügy. És hogy ha a kiállítás a valóságnál valakinek talán többnek mutatkozott, abból szerény véleményem szerint még nem következik az, hogy az osztrákok csak látszani akartak volna; hanem inkább következik az, hogy megmutatták a világnak azt, miszerint az átalakulásnál még létező hiányokat már van miből kiegyenlítsék a kor kívánalmainak megfelelőleg. Véleményem meglehet sokak előtt tudcsírtnek fog tetszeni. De én ezt kimondtam azon óhajomásom kíséretében, hogy bár ne csalódjam véleményemben, mert a mivelt külföld célszerűen berendezett népnevelési intézetei ez által is közelebb jönnek egy lépéssel, még pedig nagy lépéssel kedves hazánkhoz. Ezzel azonban én sem azt mondtam ki, hogy mi még az osztrák tanügytől is olyan messze hátra állanak, mint a vad indián a művelt amerikaitól, mert hiszen a világtárlaton láthatólag aránylag több elismerésben részesültünk, mint az osztrák szomszédok a tanügy kiállításban; hanem csak azt, hogy van még, töle is sok, mit tanuljunk.

(Folyt. köv.)

Mi hír városunkban?

— Az m. kir. igazságügyminiszter a m.-vásárhelyi kir. törvényszékhez Vlád Miklós volt urbéri törvényszéki bírót, kir. törvényszéki rendes bíróvá nevezte ki.

— Röckel asszony, kiről mult számunkban előleges említést tettünk, de kit ismeretlenül nem dicsérhetünk, tegnapelőtt csakugyan megtartá egyetlen előadását, két csinos kis vigjátékkal, s az őszinte dicséretet művészi játékával kiérdemli; kár, hogy az Apolló-teremben csekély közönség hallatá elismerő tapsait.

— Városunk határán is megkezdődtek a szürettek tegnap és mindenki nagy öröme, a legszebb őszi verőfényes napon. Tehát csakugyan nem hiúsult meg azon remény, mely a szüretekre a legjobb és legszebb időt jósolta.

— Beküldetett az „Egyházi Reform“ augusztus—szeptemberi füzeté, szerkeszti Kovács Albert. Ajánljuk a vallásos fölvilágosodás ez érdekes havi közlönyét olvasóink figyelmébe és pártfogásába.

— Topler József, közszeretben és tiszteletben állott városi orvosunk temetése, polgártársaink nagy részvéte mellett ment végbe. A temetés ünnepélyességét városi dalárdánk öszhangzatos szép éneklése emelte. A sirnál Kerekes Sámuel tartott búcsuztató szónoklatot.

Dürüczközlő.

P. Szathmári Károly ur, a „M. P.“ egyik közelebbi számában, a reactionárius ultramontanok nálunk is feltűnedező üzemleiről beszélván: oda nyilatkozik, hogy ezek ellen legjobb óvszer szabadelvű törvények hozatala lenne. Sz. ur méltatlankodását — ezuttal — mi is osztjuk; hanem az óvszert illetőleg, szokása szerint, most se találta a szegfejt. Látszik, hogy betűvető mesterember, mert ugyancsak sokat vár attól. Kálmán király mikor megmondotta: „hogy boszorkány nem lévén, boszorkány per se legyen;“ még is hány boszorkány per nem szenyezi chronikáink lapjait. A liberális törvények, ha azok nem a népmiveltségében találják forrásukat, alig használnak többet, mint „holt lovan a patkó.“ Egyetlen panacea az ultramontanizmus ellen, a miveltség terjedése, melynek fényére ép úgy apad annak, Dánté boldogtalanaiként, csak hátrafelé néző öreg serge; valamint a szivárványt kergető internaciönálok ifjú csoportja. Ez irányban pedig eddigelő ép oly kevés történt az ugynevezett szabadelvű párt részéről, mint P. Sz. uréról, ki pedig egyik pennája annak.

* * *

Fintaházi ur a „Magyar Polgár“ egyik közelebbi számában a felett panaszkodik — az érdemes szerkesztő ur jóváhagyása mellett — hogy milyen félreeső helyre költöztette a nagy-szebeni postaigazgatóság a helyi postahivatalt; milyen igénytelen utcába és könnyen meg nem található házacska, s milyen magaslatra, hová télen át életveszély nélkül följutni nem is lehet.

Ugy halljuk, hogy ezen panasz folytán a nagy-szebeni postaigazgatóság egy gőzsziklót szándékszik megrendelni, hogy midőn Fintaházi ur a piacról a postára föl-menni szándékszik — azon életveszély nélkül föl-le-juthasson; azon kívül a város minden utcájába felügyelőket fog fölillittatni, kiknek hivatásuk leendő a városba jövő vidékieknek megmutatni azt a piczinyke házacskát, melyben a postahivatal elhelyezve van. Azt is halljuk, hogy az illető háztulajdonos ur nem fogja többé elkövetni azt a megbocsáthatatlan nagy hibát, hogy Fintaházi ur és a „Magyar Polgár“ jóváhagyása nélkül efféle építkezési maniába bocsátkozzék. Fintaházi ur még azt is be tudná bizonyítani: hogy a fehér — fekete.

* * *

Baloldali. Igaz-e Jobboldali barátom!, hogy városunkat nagy csapás fenyegeti; hogy az az istentől elragaszkodott Deák-párti kormány a székelv fővárost egy nagy faluvá akarja deválván, hogy a választásokban virtuozításra fejlesztett ügyességünk az új felosztás után csak falusbíró választásban fogja magát gyakorolhatni?!

Jobboldali. Valaminek lenni kell a dologban, hiszen polgármesterünk is annyira meg van ijedve, hogy ez ügyben communitásgyűlést hirdetett. Mondtam én keteknek Baloldali barátom, hogy ne bolondozzanak, hogy vigyázva szántsanak és vessenek, mert szomorú lesz az aratás. A mi bajunkon csak egy körülmény segíthet.

Baloldali. S miből áll ez, ha szabad kérdenem.

Jobboldali. Ha ultramontán vagy papi gondolkozású kormány veszi át az ügyek vezetését.

Baloldali. Ne komázzon ked Jobboldali barátom. Hiszen akkor még rosszabb dolga volna ennek a kálomista városnak.

Jobboldali. Koránt sem. Azok a szent kormányférfiak a politikában is a kereszttyén valás elveit fektetvén alapul, mindazokat, a kik kövel hajigálódta: kenyérrel fogná visszaszadni. Minthogy mi vásárhelyiek legtöbb követ hajigáltunk a kormányra: legtöbb visszaszadott kenyérhez volna kilátásunk. Itt is betelik: hogy minden roszban van valami jó.

Nyiltér.

A „Magyar Polgár“ folyó évi october 17-én 238. számában „Hirharang“ rovatában ellenem ismeretlen és avatatlan kezekből egy cikk jelent meg, melyben a rágalom minden szemérmert mellőző hangján támadtam meg.

Ez egészben érv nélküli cizkire, nem annyira az emberi indulat, mint a humanitas szempontjából jónak látom cizikíró figyelmeztetni, hogy általa is említett hazánkat nagy mérvben pusztított cholera ép azon időben szedte Csikszereda és vidékén is áldoztatát, miután már én a bérletet megnyitottam, annak kiütésével pedig én a tagokkal kelt szerződés alapján sem ezeket, sem más tagokat nem kényszeríthetem oly helyen, hol ily veszélyes járvány van, velem megjelenni; de másodsor elégnék hiszem csikszéki alispán méltóságos Puskás urnak táviratilag Gyergyó-Szt-Miklósból hozzá küldött engedélyemre tett következő válaszát: „Nagy Mihály szinigazgatónak Gyergyó-Szt-Miklóson. — Sajnálom, hogy Thália ünnepelt papnőjének érdemelt tapsokra ott tért én sem engedhetek most. Puskás alispán.“ Itt szóról szóra van közölve. Hogy e szó alatt „paprő“ a méltóságos alispán ur akkor társulatomnál vendégszereplő Pr... C... művésznőt értette, az talán cizikíró előtt tudva van, és így könnyen megtehető, miért volt kíváncsi társulatomat a kiütött járvány daczára Csikszeredában játszani látni.

Az „illa berek nád a kert“ kitételnem engem illethet, ki a székelv földön már 12 évi szinigazgatói működésemmel elismerést vívtam ki, ki jelenleg is a járvány miatt, Csikszeredától nem messze helyeken u. m. Parajd, Székely-Keresztur s jelenleg Erzsébethvárosban működtem és működöm, csak is azon köteleesség teljesítéséért, melyre a csikszeredai nagyérdemű közönségnek magamat köteleztem. Ezt tanúsítja tekintetes Cs. K. ur, kihez leveleim intéztem és magam személyesen is megjelentem, tudatni azt, hogy köteleességem Gyergyó-Szt-Miklósról átmenve teljesíthettem; s hogy eddig nem mehettem be Csikszerdába, nem az én hibám, s így az „illa berek nád a kert“ engem nem illethet: kinek 20 évi igazgatói küzdélme alatt semmi szegény bélyeg nem süttetett homlokára, s jelenleg is teljes tagokkal működöm, a kik a szinészetet nem palástul tekintik, hanem e szent ügynek megfelelni igyekeznek.

Én a csikszeredai nagyérdemű közönségnek a legrövidebb időn eleget teszek s hirlapilag is közölni fogom. Ennyit az ügy érdekében.

A mi pedig a cizikíró és az igen buzgalkodó contrázó szerkesztőt illeti, csak kapkod a levegőbe, kárörvendve a préda után, s a nélkül, hogy ismerné a körülményeket mindjártazon kezdi: „hogy az ily családok nem kellene a szini kebelezetnek megengedni működni,“ — de így szól a szerkesztő tovább: „hogy az egy haszontalan

intézmény — hogy ha össze gyűlnek, csak jól esznek isznak.“ A színészet elvégzi a maga teendőit, bár a szerkesztő ur is a magáét úgy elvégezné s ne harapna belé mindenki dolgába, mint egy vérszomjas állat.

Kelt Erzsébetvároson, october 18-án 1873.

Nagy Mihály,
szinigazgató.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1873. okt. 27-en és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő.

I. Tanács polgügyekben.

Binder Mihály k. t. r. b. által.

Pávai V. Elek, Déési B. e. kártérítési i. Szalindek község Arkasch I. e. haszonbér i., Hersch S. Burszia Gy e kártérítési i., Gergel A. Gergel D. e. tulajdonjog i., Giorgiu M. s t. Blotiu M. s t. e. ajándék semisítés i. Bell P. Böbel Fr. s. t. e. elsőbbségi igény jog i., Csató J. Nyágai D. e. adosság i., Paul R. Holtzmány község e. fizetés i. Bálint M. s t. Stán Costetka Dánci e. kártérítési i. Sebesiánn V. Felek község e. költség megtérítés i., Schneider J. Bukur Duma e. adosság i., Orgidán Chiv. et N. Pantescu Gy. e. vételár i. Gross J., Roth J. s. t. e. som. vizs. hely i. Schvartz M. Guirt J. e. vagyon e. különítés i. Leonhardt. M. Pulver M. e. atyaság i. László S. Biró Sándor s. t. e. tulajdonj. i. Klein R. s. t. Magdó M. e. előjegyzés i. Turmann L. Szilágyi János e. urbéri. válts. sat. i.

Elekes Pál k. t. r. b. által.

Szekeleán Moisze, Marosán Dorofit e. végrendelet i., Czoguj György, Czoguj János e. fekyősségek i. Márk Vaszilie, Szia Márk, Mark Vaszilie e. végrendelet elismerése i., Lázár Murgoi s. t. Stanesku Gavrilla e. végrend. megsemit, i., Lázár Imre, Buda Miklós s. t. e. igény kereset i., Magy Lajos, Dózsa Sámuelné e. 465. frt i. Berkuj Juliánna, Ferenczi György s. t. e. 30 frti., Nagy Borosnyó községe, Csiga Antal e. 21 frt i. Abos István, Kovács István e. som. vizsh. i.

Déési Farkas k. t. r. b. által.

Vajna János, a balányi rézbánya társulat e. 6123 frt i., Vajna János, a balányi rézbánya t. e. 5000 frt i. Gross Márton B. Bánfi Amália Pekri Lászlóné. urb. kárp. i., Gr. Bethlen Olivér csódtömege gr. Bethlen Jánosné e. urb. kárp. A kir. kincstár, Gergely Nicolai e. telekkönyvi ügye. Gr. Lázár Mór csódtömege e. zárlati ügye. Lutsch és Vagner kereskedő cég Szabó Bálint e. 446 frt i. Mojszin Vaszilka, Farkas Nicolai a Pétri e. szerződés érvtel. Gr. Teleki Miksa, Csáka község ellen 19351 frt 87 kr kárt. 139 frt költség i., Szász Dálya község Munteán Juon e. telekkönyvi jegyzés i. Hán Mihály, Hánu Mária e. birt. hábor i., Gr. Grotta Ede, Sonnabend Emmanuel e. 24 frt i. Boki Gavrilla, Horgya Anna e. 37 frt i., Gref Rózának, Szathmári Mózes e. gyermektartás i., Orbonás János. b. Kemény Elek e. 75 frt i.

Pogány Károly k. t. r. b. által.

Pátrubán Miklós Vjkol Antal s. t. e. tulajdon j. i. Szabó Ferenczné Topler Ágnes, Markovics Baruch e. Vagner Györgyné, Madányi Vilmo e. som. vizsh. i., Birsák Miron Juoniczia Vaszi e. birt. háb. i., Filep Pherebus Buda Stefán és Kure Simion e. 120 frt i. B. Gyórfi Zsi mondne Vajdeán Nát lui Salamon e. 156 frt i. Dreigitiu Gyorgye Puin Mária e. som. vizsh. i. Lyezing Sándor cs. kir. tűzér főhadnagy Esvit J. e. som. vizsh. i., B. Gyórfi Sigmondné, Borza Juon s. t. e. 312 frt i., ugyan annak, Herleatika l. Gavrilla e. 156. frt i, ugyan annak, L-oga Gavrilla e. 156 frt i. Goll és társai, Gr. Bethlen Farkas hagyatéka e. 6000 frt i.,

(Vége köv.)

Bécsi tőzsdei árkelet

(Okt. 24.)

5% metallique	67.81
5% nemz. államkölesön	72.—
1860. államkötvény	199.—
Bankrészvény	928.—
Hitelrészvény	104.—
London	112.40
Ezüst	107.50
Arany	5.44
Napoleon arany	9.04
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	73 75
„ „ „ temesi	72 50
„ „ „ erdélyi	74—
„ „ „ horvát-slavon	—

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

Hirdetmények.

(85)

Hirdetés.

Az „Erdélyi kereskedelmi- és Hitelbank“ Alsó-Rákos és Mátéfalvi uradalmának gazdasági részét 1874. január 1-től kezdve egy kellő biztosítékot nyújtó és megszabott beszolgáltatás (fix administratio) iránt magát kötelező gazdatiszt által, esetleg haszonbérbeadás útján szándékozáva kezelni, felhivatnak mindazok, kik erre vállalkozni kívánnak, alólírt bank titkáranál — hol a vonatkozó feltételek megtekinthetők — folyó év november 15-ig jelentkezni.

Maros-Vásárhelytt, 1873. október 14.

Erdélyi kereskedelmi- és Hitelbank,

(80)

Legujabb törvénykezési és gazdasági munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára

irta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre

irta Zilinszky Imre. Ara 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és

községi előljárók használatára. Ara 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr,

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája

által

a községi előljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényczikk a községek rendezéséről Ara 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. cikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezte és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Früggelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczzei Gusztáv, ára 70 kr.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irtá: Galgóczi Károly.

I. rész általános földmivelés, ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés, ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmivelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legujabb kutatók után, irták Galgóczi K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irtá: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben, 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával, 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Irták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A bogyar gyümölcsök, u. m. ribizke, kösméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlő-lugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelesebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, irta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. irta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

3—3

13—*

Az új bélyeg- és illetéki törvény, a miniszteri utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-ad rét kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

Magyarországban és Erdélyben hatályban lévő egyenes adókra, ezek kivetésére és behajtására vonatkozó törvények, s szokások gyűjteménye. Összeszedte Szeniczzei Gusztáv. Ara 1 frt 60 kr.

A bélyeg- és jogilletékek, valamint a bélyegdíjak iránti törvény és szabályok legujabb szerkezete. Összeszedte Szeniczzei Gusztáv. Ara 2 frt.

Törvény és községek rendezéséről. Magyarázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ara 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ara 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, előljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: Tóth Lajos. Ara 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyazó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ara 2 frt 40 kr.

Irtá. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás, vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve.

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ara 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szolgálatra készülőknek ajánlva.

Gazdasági lótenyésztés, pályamű, irta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsné, legcélszerűbben leírt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr

Legujabb és megpróbáltabb magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb izü étel főzésért Irtá. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Irták: Eisenmayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyelés körül. Irtá: Kovács Zs. Ara 1 frt.

A trágyakezelés, népszerű kézikönyve. Irtá Konecsy Kálmán. Ara 50 kr.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszorozott pályamű. Irtá: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ara 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irtá: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 fr.

Általános baromorvoslási könyv. Irtá: Dr. Wágenfeld. 81 külön ábrával. Ara 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irtá Báthi Gábor. ábrákkal 30 kr.